

Latweefchu Awises.

Nr. augstas Gewefchanas = Kummissiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 6. Zettortdeenâ qtâ Webruara 1833.

No Engurehm (Januar mehnesi).

Zau paschâ eefahumâ, tanni zaur Deewa augstu paligu nodsihwotâ 1832trâ gaddâ, beidsahs ta negudra un pahrgalwiga farroschana, fo Pohli un Leischi prett muhsu wifschchehliga Keisera waldischanu bija pazehluschi. No ta laika mehâ, flawehts Deews! fargati no karra grubtibahm effam dsihwojuschi, un to jaunu gaddu labbâ meerâ eefahkuschi. — Bet ka us wezza gadda beigahm par semmehm bijis, tapatt ir par uhdeneem. Lauka augli tappe wehli gattawi im ruddens sehje ilgaki aiskaweta. Tapatt ta ruddens sweija nebuht apfwehtita nebija. Tomehr Deews palihdseja, ka zitti sweineeki, kad ne pee mahjahm, zittâ juhraâ gabbalâ, masâdauds pee sawas seemas pahrtifschanas dabbuja fo salaffitees. Pee ta mums arridsan ar leelu pateizibu ja-atminn, ka neweens no muhsu draudses laudim juhraâ naw sawu dsihwibu pamettuschi, buhtu arridsan dascha deena wehtras ganna bijuschas. No leelahm flimmibahm arridsan nau dsirdehts. Kad nu tanni jaunâ seemâ zittam majak buhtu pee rohkas, tas pazeeschahs, mett sawas gahdaschanas us to Rungu kas arridsan zaur masahm leetahm leelas leetas padarra. Tas jaunais gads mums no falna irr ganna atneffis, tâ kâ meschi, plawas, semmes, uhdeni, wiffi labbi un zeeti nosalluschi. Seemas zelli un darbi tadehl eetu labbi no rohkas, kad masâdauds sneegs weetahm netruhktu. Tahdi sneega debbeschi rettam rahdahs kas ta semmi stipri ar sneegu nosegt. Kas wehl buhtu tas ir plahns un ahtri no wehjeem un zaur atlaiduschu laiku isnihkt. Arridsan muhsu juhraâ gabbals wehl nau ar leddu pahrnehts, un daschu deenu, kad faule mihligi spihd, wilni plohsahs eefsch balteem putteem tâ kâ waffarâ. Bet mehâ sagaidam wehl sneegu un falnu, kas ganna nahks swezzu mehnesi, kâ

tas nomannihts irr kâ ta par wezzam noteek. Pee ta masuma no lohpu ehdamâ, fo tas waffars padarrija, mums Deewam japateiz, ka winsch lihds schim tahdu lehnu seemu mums dewis un zerram ta winsch arridsan jo prohjam lihdschs lihds tam laikam dsihwoht, fur augliga waffaras faule wiffu no jauna apdsihwohs.

Tanni pagahjuschâ basnizas gaddâ eefsch muhsu trim draudsehm irr dsinmuschi: puischi 66, meitas 57, kohpâ 123. Pee Deewagalda pee-westi puischi 66, meitas 46, kohpâ 112. Lau-lati 80 pahri. Romirruschi wihrischi 41, fees-wischki 35, kohpâ 76. Par wiffu zauru gaddu pee Deewa galda bijuschki 3887.

* * *

T u n n u d e e n a .

Schi deena fo muhsu Latweefchi mehds fwineht, dewe itt baggatibu pee sneega un falnas, bet pehz kahdahm deenahm laiks atkal atlaidahs un nu rahms un weenahds stahw, ta ka zelli labbi tohp eebrakti. Kam labbad nu schi deena tohp wairak gohdâ turreta ne ka zittas darba deenas, un ka tad tas, kam tif irr, zuhka galwu ar sirneem wahr un ehd? Schi wihse gan warr buht zehlusces zaur mahnu tizzibu eefsch teem laikeem, fur Kursemme Kattolu tizziba zilwekeem to gaisnu tahs taisnas Jesus mahzibas kâ ar beesu apseggu bija prahta azzim aisfeggufi. Eefsch kattolu semmehm, un pawiffam Roma pilsehtâ, eefsch Italias semmes, tohp Tunni 8 deenas fwinnetas. Kam par labbu un kahdâ wihse? fo dohmaju ka dascham buhs patihkams, no ta eefsch muhsu awisehm masâdauds fo lassihkt. Eefsch wezzeem laikeem, kâ tee stahsti fakka, effam eefsch Italias semmes leels un breefmigs fehrgs pee sirgeem un ehseem zehlees, tâ ka

fcheem lohpeem wiffas eefschas fadeggufchi. Tunna, kam ihstems wahrds u g g u n a Antoni-
 us irr, tahdas sahles trahpejis kas scho fehr-
 gu nodfime. Ra nu winsch tanni wezza pilsehta
 Rom dsihwojis, fur tas fehras wiffai leels bi-
 jis, un winsch ar sawahm sahlehm tai nelaimi
 nolihdsejis, tad, ka jau mahnu tizzigi tee laudis
 to toreis ka no Deewa atfubtitu firgu sehelotaju
 tizzejuschi, un ifgaddus tohp Tunni turpatt ka
 fwehtas deenas fwinnetas. Arridsan tabs Katto-
 lu draudsas augstaka galwa, tas Pabsts, pa-
 wehlejis, winnu ka fwehtu gohdaht un peeluhgt,
 un ka tam us weenu leelu plazzi tappe weena bas-
 niza ustaisita, fur preesteri pehz Kattolu wihses
 basnizu turr. Bet tas wehl newaid ganna.
 Wissu zauru neddelu tohp wiffi firgi un ehseli,
 kas neween pilsehta, bet ir tanni leela aprinkfi
 irr, us to basnizas plazzi no rihta ar masu gais-
 minu sawestli, un no weena preestera ar wahr-
 deem un ar uhdeni eefwehtiti. Schis stahw us
 weenu ar steffeem paaugstinatu weetu, un pee
 wiina stahw diwi basnizas fullaini. Wispsirms
 tohp nemti preefscha tee darba firgi, kam, kad ir
 pee teem wairak nebuhtu ka ween fauli un ahda,
 tomehr weens gresnums pee peeres wajjaga buht,
 un irr no wezzahm luppatahm us eelahm eefsch
 fuhdeem falassitas un masgatas. Zits ubbags
 kam luppatas naw, puschto firga galwu to deenu
 ar pascha seewas kahja apsehju. Kad schie no-
 fwehtiti, tad nahk tahs kehwas. Schem pee
 galwas ir peesetas finuffas jaunus sibschu ban-
 tes, kas pehz nobeigtas fwehtischanas no wih-
 reem tohp seewahm dohtas, ka apsehju ap widdu
 walkoht. Kad teem labbi nobarrotem rattu un
 jahjameem sirgeem ta reise nahk, tad cerauga
 tohs puschkotus ar zilpahm no fudraba un selta
 banteem, neween pee peeras bet arridsan pee
 asteem. Bet ak, wai! teem nabbageem ehseleem,
 kas tahdi rahmi un pazeetigi lohpiini irr, teem
 eefsch fwehtischanas deenahr nelabbi klahjhs.
 Dastas nekahdas teem janess, bet jo wairak tam
 pretti sittenus. Ra ehseli lehni un kuhstri radditi
 irr, tad winnu kungi, tohs ar speekeem dsenu
 us to weetu fur preesteris ar saweem fullaineem
 stahw, ka tee to fwehtischanu nepamestu. Bet

ka nu tahdu lohpu apfwehtischanu itt par welti
 nebuhtu, tad tam klosteram, kas tuwu pee bas-
 nizas gull un fur tee Tunna muhki un preesteri
 mahjo, tee nabbadfini weenu swezziti no waffas
 dahwana, kas jo turrigi, dohd kahdu seenas we-
 sumu jeb malku un tee itt baggati nosuhta wihnu.
 Par schahm astonahm deenahr tohp pee ta arri-
 dsan wiffadas ehmoschanas dsihtas, un wezzi
 laudis ar firmeem matteem, plohsahs un spehle
 ar neekeem, kas pehrkami un behrneem tif ta
 skattischanu. Pee tahda neisskaitama lauschu
 un firgu pulka rettam tohp zilweki apflahdeti,
 un mahnutizzigi fakka: (Antonius) Tunna far-
 ga! Ustota deena waffara kad jau leela krehfla
 irr, tad zilweki, firgi un ehseli nokuffufchi wel-
 kahs us mahjahm, un ka nekahda sribdeschana
 jeb kauschana nezeltos, us ta ihpaschi salbati ir
 nostellehti. Astonas deenas makfa pilsehtam
 tahda lufseschana, ko newarr teift ka ween ehr-
 moschanu. Tas noteek ikweena gadda 17ta
 Januar deena.

B — t.

• Brihnisch figs saglis.

Londonê, Englenderu walfs galwas pilse-
 fehta dsihwo kahds baggats kungs, un lai win-
 nam labbi firgi deewsgan irr, winsch tomehr ar
 weenu wehl peepehr, kad tam kahds patihkams
 gaddahs. Schin notikke ehrmiga lecta. Kahdu-
 reisi winsch pee firgu meetneeku itt brangu firgu
 redsedams wajza, zik tas makfajoh? Meetneeks
 prasdams, ka kungs pehz scha firga gauschi kah-
 roja, prassa aplam leelu naudu. Kungs eet
 prohjam, bet newarr to firgu peemirst, gree-
 schahs atpakkal pee meetneeku un prassa, woi ne
 laidihs lehtaki? Schis atbild: ne. Nu kungs
 luhgtin luhds, lai fakkoht, woi firgam neweena
 waina ne effoht. Meetneeks itt fwehti apsohla
 un apleezina, ka firgs bes nekahdas wainas.
 Kungs ismakfa wiffi naudu, zik pahrdeweis
 prassijis, un to naudu ismakfajis preeka pilns
 fakka: meh taggad effam ristigi, es esinu pir-

zis un juns irr ta nauda, fakkait man drohschi un pehz pateefibas, woi mannam firgam naw neweena faite? Meetneeks atbild: kad es redsu, ka juhs gohdigs kungs essat un manni arri par gohdigu wihru turrat, tad es juns taisni faktu, firgam irr weena waina; winsch irr wiffadi labš, weffels, rahms, eet weegli, un irr ta preekisch jahschanas, ka labhaku newarr wehletees, bet Uk sbrit fches pilssehtina, tanni trafteera (schenke), so nosauz par Selta Krohni, winsch ne eet eefschä, lai tam deewšinn ko darritu. Kungs sineedamees fakka: ja firgam wairak naw to kaischu, tad es esinu ar meeru. Rahda dalka man irr garr Uk sbrit fche? Es sawu muhschu tur wehl ne esinu bijis un to Selta Krohni es ne pasibstu. Winsch jahj us mahjahn. Pahr pahru neddelahn kungam gaddahs labbi draugi, kas us Uksbritschi reiseja, un winsch labš jahjeis buhdams sohlahs tohs pawaddiht. Taisnibu fakkoht, winsch gribbeja sunaht, kas tad tur buhs tanni Selta Krohni? Pilssehtina eejahjis winsch pawaija laudis: Kur irr tas trafteers pee Selta Krohna? Schee winnam eerahd. Nu kungs taisahs us wiffu, kas warr nahft, fanemim dikti sawu firgu, fasehschahs zeeti seglōš, turrahs stipri kahpsidōš, durr firgu ar peescheem, un to dsenn ar wiffu spehku pa wahrteem eefschä. Sirgš eegahje rahms ka jehrs. Sehtšwiddu stahweja fainneeks, gohwis apffattidams, kas patlabban no gannibahn pahrnahze mahjās. To firgu redsedams winsch palikke itt lustigs un isfauzehs: Jehzi! Jehzi! Woi tu man nahzi mahjās? Es wairs ne zerreju, temi wehl redseht. Winsch peegahje pee sirga flahnt un to glaudēja. Kungs isbrihnodamees praffija: kas tas irr? Ko juhs fakkat? Saimneeks atbild: tas irr mans sirgš, taggad ir diwi mehneschi, ka tas man tikke nosagts. Un to fazzijis, winsch eewedd firgu sawa stalli. Ze nu kungs ka apstulbis un apburts stahweja bes sirga Selta Krohni, un pratte, ka meetneeks winnam par to leelu naudu tatschu labbu padohmu gribbejis doht.

Melli, wiltiba un sagschana irr neschfirrami beebri!

Teefas fluddina schanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp no Wezzu muishas pagasta teefas wiffi parradu deweji ta lihdschinniga Wezzu muishas Krohna meschafarga un fainneeka Nufschkalnu Mahrtna, kas sawas mahjas nespehdams walbiht patš nodewis un par furra mantu parradu dehl konkurse spreesta, — zaur scho usfaukti, wifšwehlaki lihds 3schu Merza f. g. pee faudeschanas sawas teefas scheitan peeteiftees.

Krohna Wezzu muishas pagasta teefa tai 13ta Janwara 1833. 3

(S. W.) ††† Fabrik Welsche, pagasta wezzafaja weetneeks.

(Nr. 23.) H. Kunsien, pagasta teefas fribheris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp no Jamaikes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu praffischanas no ta Jamaikes fainneeka Dsennu Pehtera buhtu, par furra mantu magasihns un zittu parradu dehl konkurse spreesta, usazinati, lai mehnescha starpa, un wifšwehlaki, pee faudeschanas sawas praffischanas, lihds 28ta Webruara f. g. scheit peeteizahs.

Jamaikes pagasta teefa 28ta Janwara 1833. 3

(S. W.) ††† Steeteneeka Gustaws, pagasta wezzafais.

(Nr. 4.) Fr. Grening, pagasta teefas fribheris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp no Baldohnes pagasta teefas wiffi parradneeki un parradu deweji ta zittahrtiga Baldohnes fainneeka Jaim-Whrstu Pehtera, par furra mantu zaur schihš deenas spreedumu un us pascha luhgschanu konkurse nospreesta irr, zaur scho usazinati, lai tee sawas praffischanas, ja negribb sawu teefu faudeht, un sawus parradus, ja negribb tohs pehz diwfahrtigi makfaht, lihds to 18tu Merz f. g., kas tas pehdigais termihns irraid, pee Baldohnes pagasta teefas peemelde, un gaida ko schi teefa pehz likkumeem spreedihs.

Baldohnē, 14ta Janwara 1833. 1

(S. W.) ††† Tentel Kaspar, pagasta wezzafais.

(Nr. 13.) W. Bemoll, pagasta teefas fribheris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu praffischana

nas pee ta nomirruscha Nisputtes basnizkunga muischas
 fainnceka Witkop Pahwela un scha dehla Johna atstah-
 tas mantas buhtu, aizinati, lai few mehnescha starpâ
 no appakschrafsitas deenas, tas irr tanni 17ta Webruar
 mehnescha deena f. g. pee schihs pagasta teefas peetei-
 zahs un to spreedumu nogaida. Wisseem parradu de-
 wejeem arridsan wehl tohp fluddinachts, pee saudescha-
 nas sawas prassichanas, tai noliktai deenai peeteiktees.

Krohamuischas Klobster Nisputtes pagasta teefa
 eeksch Daffem tanni 20tâ Janwara 1833. 2

+++ Sunnische Pahwels, pagasta wez-
 zakais.

(Nr. 18.) Fr. Grening, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Zaur scho fluddinaschanu tohp sinnamu darrichts wis-
 seem teem, kam kahdas taifnas prassichanas pee ta
 nomirruscha wehwera Sander Stahl atstahatas mantas
 irraib, lai wiswehslaki lihbs 11ta Merza mehnescha
 f. g. ar sawahm taifnahm prassichanahm pee Nerretas
 pagasta teefas peeteizahs.

Nerretas pagasta teefa 28tâ Janwara 1833. 3

+++ Kanneneek Junge, pagasta wezza-
 kais.

(Nr. 1.) Ernst Schulz, pagasta teefas ffrihweris.

Wissi tee, kam taifnas prassichanas pee ta Audra-
 was zittahrtiga fainnceka Luddinu Zurra buhtu, par
 kurra mantu parradu dehl konkursis nolikte, tohp us-
 aizinati, 6 neddelu starpâ, tas irr wiswehslaki lihbs
 11ta Merza deenu, kas tas weenigais un isflehdsamais
 termihns buhs, pee schihs pagasta teefas peeteiktees
 un tad sagaidibt, kas pehz likkumeem tapß nospreeste.

Audrawâ 28tâ Janwara 1833. 3

(S. W.) +++ Willumenu Jahnis, pagasta wez-
 zakais.
 Erdmann, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Par sinnu tohp dohts, ka Kalnazeemâ no kalku beg-
 guna weenu reiffi par neddelu, prohti zettordceenâ,
 kalkis par diwi rubbuleem septindesmits kapei-
 keem sudrab. naud. par lasti, tohp isdohts.

Salka muischâ, 16tâ Janwara 1833. 1

* * *

No Jahneem f. g. tahs pee schihs muischas peeder-
 rigas 80 flauzamas gohwis us renti tohp isfohlitas. 3

Workowski, Zenneß muischas kungs.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 6tâ Webruara 1833.

	Sudraba			Sudraba	
	naudâ.	Rb. Rp.		naudâ.	Rb. Rp.
3 rubli 64 $\frac{3}{4}$ kap. papihru naudas gelbeja	I	—	I pohds kannepu tappe maksahs ar	I	—
5 — papihru naudas	I	36	I — liinu labbakas surtes — —	I	80
I jauns dahlberis	I	31	I — — flittakas surtes — —	I	50
I puhrs rudsu tappe maksahs ar	I	20	I — tabaka	—	60
I — kweeschu	I	80	I — dselses	—	65
I — meeschu	I	—	I — sweesta	2	20
I — meeschu = putrainu — — —	I	50	I muzza silku, preeschu muzza — —	6	75
I — ausu	—	60	I — — wihfchnu muzza — —	7	—
I — kweeschu = miltu	2	40	I — farkanas fahls	6	50
I — bihdeletu rudsu = miltu — — —	1	60	I — rupjas leddainas fahls — —	5	50
I — rupju rudsu = miltu — — —	1	20	I — rupjas baltas fahls — —	4	50
I — firnu	2	—	I — smalkas fahls	4	10
I — linnu = sehklas	2	50	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
I — kannepu = sehklas	1	20	warra nauda stahw ar papihres naudun weenâ		
I — kimmenu	5	—	maxfa.		

W r i h w d r i f f e h t .

No juhrmallas = gubernementu augstas waldischanas pusses: S. D. Braunschweig, grahmatu pahrluhfotais.